

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย และ ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาถึงผลการเปรียบเทียบเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม ในเรื่อง ความเข้าใจตนเอง ระหว่างแบบที่ผู้นำกลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทาง กับแบบที่สมาชิกเป็นผู้กำหนดแนวทาง
๒. เพื่อศึกษาถึงทัศนคติต่อการเปรียบเทียบเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มทั้งแบบที่ผู้นำกลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทาง กับแบบที่สมาชิกเป็นผู้กำหนดแนวทาง

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่อาสาสมัคร เข้าร่วมโครงการ ทั้งหมด ๑๒ คน แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ๆ ละ ๘ คน

เครื่องมือที่ใช้

๑. แบบสอบถามความเข้าใจตนเอง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
๒. แบบสอบถามเพื่อรายงานประสบการณ์จากการเข้ากลุ่ม เป็นการรายงานประสบการณ์ เนื้อหา และความรู้สึกที่ได้รับจากการเข้ากลุ่ม เป็นคำถามแบบปลายเปิด

การปฏิบัติการ เพื่อการทดลอง มีขั้นตอนดังนี้

๑. กลุ่มที่ ๑ ได้รับการเปรียบเทียบเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม แบบที่ผู้นำกลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทาง ในสัปดาห์ที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นเวลาดังสิ้น ๑๔ ชั่วโมง
๒. กลุ่มที่ ๒ ได้รับการเปรียบเทียบเชิงจิตวิทยา แบบกลุ่ม แบบที่สมาชิกเป็นผู้กำหนดแนวทาง ในสัปดาห์ที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑ - ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นเวลา

ทั้งสิ้น ๑๘ ชั่วโมง

๓. สมาชิกทั้ง ๒ กลุ่ม ได้รับแบบสอบถามความเข้าใจตนเอง และแบบสอบถาม เพื่อประเมินผลการปรึกษา หลังจากการที่การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มสิ้นสุดลงในแต่ละครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น ๒ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างของกลุ่มที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม ในเรื่องความเข้าใจตนเอง ทั้งแบบที่ผู้นำกลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทาง กับแบบที่สมาชิกเป็นผู้กำหนดแนวทาง

ตอนที่ ๒ วิเคราะห์แบบสอบถามเพื่อรายงานประสบการณ์จากการเข้ากลุ่ม เป็นการวิเคราะห์ประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้ากลุ่ม ซึ่งสมาชิกทั้ง ๒ กลุ่ม จำนวนใหญ่เห็นประโยชน์ในแง่ต่าง ๆ ดังนี้

๑. รู้จักเข้าใจตนเองดีขึ้น
๒. เรียนรู้วิธีการสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่น
๓. มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล จากผลการวิจัยพอที่จะสรุปได้ว่า

๑. ความเข้าใจตนเองของกลุ่มที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มระหว่างแบบที่ผู้นำกลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทาง กับกลุ่มที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มแบบที่สมาชิกเป็นผู้กำหนดแนวทางนั้น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้

๒. ในคำทัศนคติที่มีต่อการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มนั้น ปรากฏว่าสมาชิกในกลุ่มที่ผู้นำกลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทาง เห็นความสำคัญของกิจกรรมและบทบาทของผู้นำกลุ่มว่าเป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยให้เกิดบรรยากาศของความเข้าใจตนเอง ในขณะที่สมาชิกในกลุ่มที่

ที่สมาชิกเป็นผู้กำหนดแนวทาง เห็นความสำคัญของความช่วยเหลือ เอาใจใส่ เห็นอกเห็นใจ
ซึ่งเป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยให้เกิดบรรยากาศของความเข้าใจตนเอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อควรสังเกตนโยบายประการจากกรณีเป็นผู้วิจัยและผู้นำกลุ่ม

ข้อเสนอแนะเพื่อการทําวิจัยต่อไป

๑. การประชาสัมพันธ์ เพื่อหาอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการ ถ้าเป็นไปได้ ควรจะหาโอกาสเข้าไปพูดแนะนำถึงโครงการการวิจัย แก่นิสิต ในชั้นเรียน จะเป็นการชี้แจงรายละเอียด และเปิดโอกาสให้ซักถามเพื่อนำไปสู่ประโยชน์แก่ผู้สนใจ จะดีกว่าการแจกแผ่นปลิว และติดโปสเตอร์

๒. ควรจะมีการชี้แจงให้สมาชิกทราบถึงลักษณะของการเข้ากลุ่ม ให้สมาชิกเข้าใจ เพราะสมาชิกบางคนเข้ากลุ่มเพื่อต้องการที่จะได้รับกิจกรรมเพื่อที่จะนำไปใช้เท่านั้น

๓. การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มแบบที่สมาชิกเป็นผู้กำหนดแนวทาง ในระยะแรก ๆ จะเป็นภาวะตั้งเครียดสับสน สร้างความอึดอัดใจให้แก่ผู้วิจัย ดังนั้น ผู้วิจัยจะต้องใช้ความอดทนปล่อยให้ เป็นหน้าที่ของกลุ่มที่จะนำกลุ่มไปสู่จุดมุ่งหมาย ซึ่งจะพัฒนาไปตามลำดับชั้นเอง

๔. ถ้าสมาชิกในกลุ่มมากกว่าครึ่งขึ้นไป มาจากกลุ่ม (เพื่อน) เดียวกัน ย่อมจะมีทัศนคติคล้ายคลึงกัน ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อสมาชิกคนอื่นที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกัน

๕. ผู้วิจัยควรจะได้รับการศึกษาที่จำเป็นสำหรับการใช้ในการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม เช่นการสังเกตภาษาท่าทาง น้ำเสียง การใช้เทคนิค การเงี่ยบ การสะท้อนความรู้สึก การกระตุ้นให้สมาชิกมีส่วนร่วม และที่สำคัญที่สุดคือ ผู้วิจัยควรจะผ่านประสบการณ์การศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม ยิ่งบ่อยครั้งยิ่งจะเป็นประโยชน์มาก

๖. กิจกรรมบางอย่างซึ่งผู้วิจัย เคยได้รับความสำเร็จมาจากการใช้กับสมาชิกกลุ่มหนึ่ง มิจำเป็นจะได้รับความสำเร็จจากสมาชิกอีกกลุ่มหนึ่ง ควรจะพิจารณาลักษณะของสมาชิกแต่ละคนว่า เขามีพื้นฐานและพร้อมที่รับหรือไม่ อย่างไร